

Agata JASZCZUK¹
Ewa KLESZCZEWSKA²

Porównanie zjawiska palenia tytoniu wśród studentek kierunku kosmetologia oraz pracowników salonów kosmetycznych z terenu województwa podlaskiego

Comparison the phenomenon of smoking cigarettes among cosmetology students and personnel beauty salon from Podlaskie county

¹Zakład Kosmetologii z Dermatologią, Wyższa Szkoła Kosmetologii i Ochrony Zdrowia, Białystok
Kierownik:
Prof. dr hab. *Włodzisław Niczyporuk*

²Zakład Chemii, Wyższa Szkoła Kosmetologii i Ochrony Zdrowia, Białystok
Kierownik:
Prof. dr hab. *Helena Puzanowska-Tarasiewicz*

Dodatkowe słowa kluczowe:

palenie papierosów
badanie ankietowe
młode kobiety

Additional key words:

cigarette smoking
questionnaire survey
young women

Celem pracy było poznanie postaw studentek studiujących na kierunku Kosmetologia oraz pracowników salonów kosmetycznych. Praca ta powstała w związku z prowadzonym w Wyższej Szkole Kosmetologii i Ochrony Zdrowia Programem Prozdrowotnym. Informacje były zbierane przy użyciu kwestionariusza do samodzielnego wypełnienia przez respondentów. Osobom badanym zagwarantowano anonimowość. Badaniem objęto grupę 98 studentek i 100 pań pracujących w salonach urody.

Wstęp

Palenie papierosów jest jednym z problemów cywilizacyjnych i kulturowych tak na świecie jak i w Polsce. Papierosy oraz dym papierosowy zawierają ponad 4200 związków chemicznych, działających na organizm ludzki mutagennie, toksycznie, teratogennie, kancerogennie. Wpływają one na rozwój nowotworów złośliwych w tym płuc, jamy ustnej, ślinianek, gardła, krtani, trzustki, żołądka, skóry. Wzrasta również ryzyko zapaadalności na choroby układu krążenia [2,4,5]. Składniki papierosów oraz dymu papierosowego powodują także powstawanie wolnych rodników – jedną z przyczyn przyspieszonego starzenia się skóry. Wśród kosmologów funkcjonuje określenie tzw. „skóry palacza”. Skóra taka charakteryzuje się zmniejszoną elastycznością, szybciej pojawiającymi się zmarszczkami mimicznymi i wokół ust, zmniejszonymi zdolnościami regeneracyjnymi oraz przebarwieniami. I mimo, iż każda kobieta pragnie jak najdłużej cieszyć się młodym i zdrowym wyglądem, to jednak wiele z nich jest czynnymi palaczkami [3].

W związku z prowadzonym w Wyższej Szkole Kosmetologii i Ochrony Zdrowia Programem Prozdrowotnym przeprowadzono ankietę wśród studentek kierunku Kosmetologia [1]. Kosmetyczki i kosmetyczki są to osoby ściśle związane ze zdrowiem i zdrowym stylem życia. Swoją postawą powinny lansować „modę na niepalenie” wśród swoich klientek.

The aim of the study was to learn the attitude towards tobacco smoking of cosmetology students and personnel of beauty salon. This study was one of the results of the Preventive Medicine Program implemented at the University of Cosmetology and Health Care in Białystok. Data was collected through questionnaire which was filled individually and independently by each respondent and additionally anonymity was guaranteed. Research covered group of 98 students and 100 women working in beauty salons.

Materiał i metody

Badania ankietowe przeprowadzono na populacji 98 studentek rozpoczynających naukę w WSKIOZ w roku akademickim 2008/2009 i 100 kobiet pracujących jako kosmetyczki w województwie podlaskim. Informacje były zbierane anonimowo przy użyciu kwestionariusza - ankiety do samodzielnego wypełnienia przez respondentki. Pytania dotyczyły m.in. stosunku do palenia i przyczyn nałogu, prób rzucenia i skutków palenia. Odpowiedzi na pytania z ankiety przedstawiono w postaci ilościowej, stosując metody statystycznej oceny wyników.

Wyniki

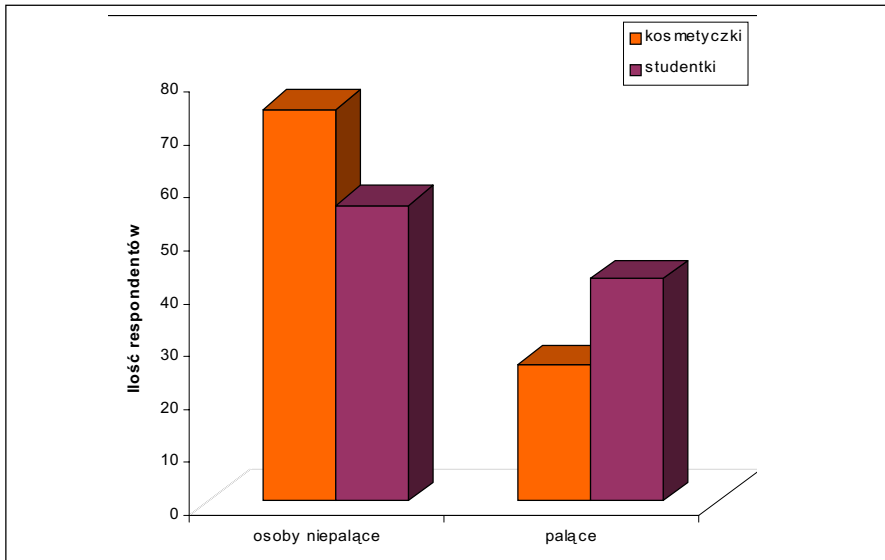
W badaniu wzięło udział 100 kosmetyczek pracujących czynnie w zawodzie na terenie województwa podlaskiego oraz 98 studentek Wyższej Szkoły Kosmetologii i Ochrony Zdrowia, które rozpoczęły naukę w roku akademickim 2008/2009.

Wśród pań pracujących w salonach kosmetycznych tylko 26 zadeklarowało palenie papierosów. 74 osoby są wolne od tego uzależnienia. Jeśli chodzi o studentki, to 42 spośród nich to palaczki. Rycina 1 przedstawia procentowy rozkład powyższych danych.

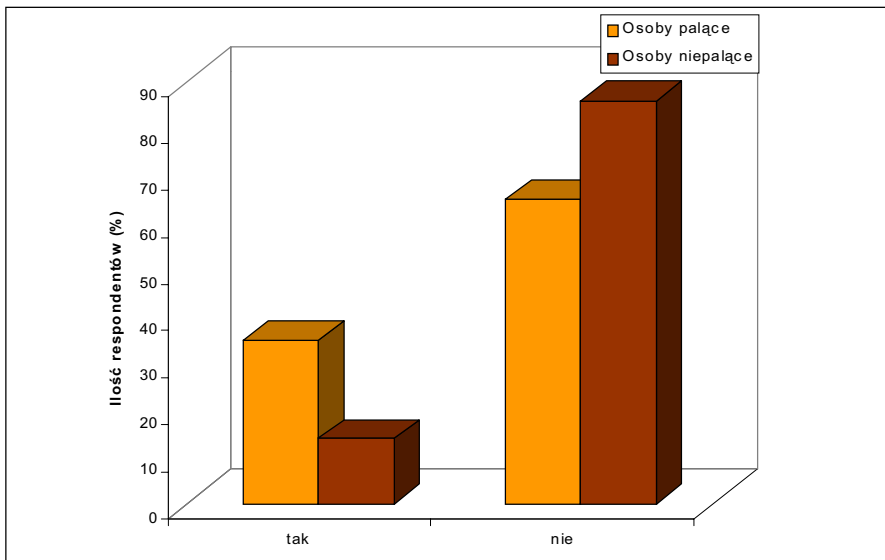
Jako główne przyczyny palenia kosmetyczki podały przyzwyczajenie (35%), reakcja na stres i lubię palić (po 31%). W grupie studentek znalazły się odpowiedzi: „środek zaradczy na stres” – 60% odpowiedzi, „ciekawość” i „zabicie nudy” – po 15%.

Prawie wszystkie respondentki podają, iż znają skutki palenia. Studentki miały w większości prawidłowo wskazać na choroby, które mogą mieć związek z paleniem tytoniu tj. choroby serca, choroby płuc, miażdżycę, nowotwory, poronienia w cza-

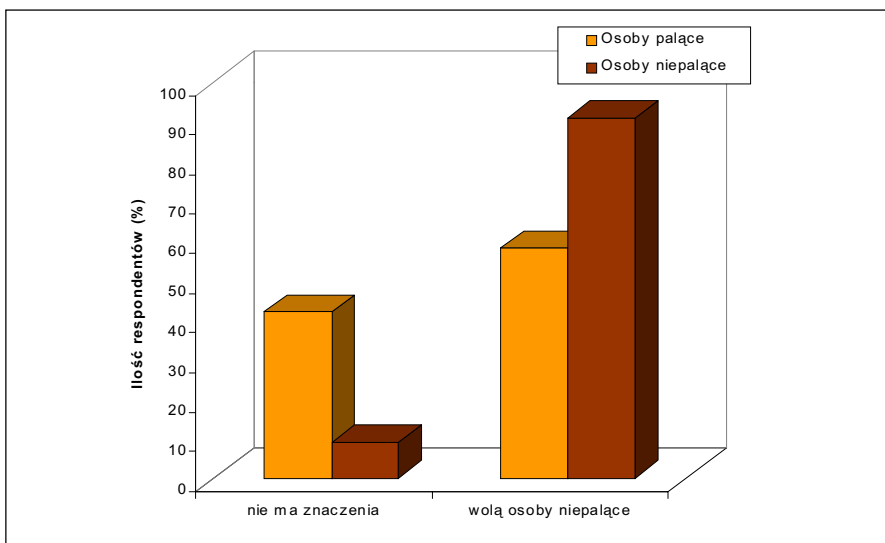
Adres do korespondencji:
Mgr Agata Jaszczuk
Wyższa Szkoła Kosmetologii i Ochrony Zdrowia
15-875 Białystok, ul. Krakowska 9
Tel.: (+85) 749 94 30; Fax: (+85) 749 94 31
e-mail: biuro@wskosm.pl

Rycina 1
Ilość niepalących i palących kosmetyczek i studentek.
The number of students and personnel of beauty salon who declare smoking and non-smoking.

Rycina 2
Odpowiedzi respondentek na pytanie: "Czy Pani zdaniem wszelkie zabiegi pielęgnacyjne są w stanie „cofnąć” skutki palenia papierosów widoczne na skórze?”
The respondents' answers on a question: Are you sure that beauty treatment could revert smoking effect on the skin?

Rycina 3
Stosunek klientek do palących i niepalących kosmetyczek.
The attitude beauty salon guests to smoking and non-smoking employee.

sie ciąży, urodzenie dziecka z wadami rozwojowymi, udar mózgu

Zapytano ankietowanych o próby zaprzestania palenia. 23% palących studentek nie podejmowało takich prób. Aż 76% kobiet próbowało zerwać z uzależnieniem.

W grupie palących papierosy kosmetyczek 81% ma za sobą starania o zaprzestanie palenia. 19% pań nie podejmowało do tej pory takich prób.

W związku z tym, iż respondentki pracujące w gabinetach kosmetycznych, mają doświadczenie w wykonywanym przez siebie zawodzie postawiono im pytanie „Czy Pani zdaniem wszelkie zabiegi pielęgnacyjne są w stanie cofnąć skutki palenia papierosów widoczne na skórze?”. Na rycinie 2 zestawiono odpowiedzi zarówno palących jak i niepalących kosmetyczek.

Nie dziwi fakt, iż 86% ankietowanych nie uzależnionych uważa, że zmiany skórne jakie zachodzą pod wpływem palenia tytoniu są nieodwracalne. Zabiegi kosmetyczne nie są w stanie cofnąć negatywnych skutków działania związków chemicznych na skórę palacza. Także 65% badanych palaczek jest tego samego zdania. Trzydzieści pięć procent palących kosmetyczek uważa, że zabiegi kosmetyczne mogą niwelować negatywne skutki palenia tytoniu.

Pięćdziesiąt osiem procent osób pracujących w salonach urody i deklarujących palenie tytoniu oraz 91% niepalących sądzi, iż klientki chętniej korzystają z usług kosmetyczek, które nie palą. Rycina 3 przedstawia powyższe wyniki ankiet.

Większa część palących kosmetyczek sądzi, iż klientki korzystające z ich usług mogą mieć nieprzyjemne odczucia. 88% palących i 96% niepalących kosmetyczek jest zdania, że sięgając po papierosa działa się sprzecznie ze swoimi dążeniami do bycia jak najdłużej zdrową i dobrze wyglądającą kobietą.

Panie pracujące w salonach urody zdają sobie sprawę z tego, iż nie powinny palić. Zapach tytoniu może być nieprzyjemny dla klientki szczególnie, jeśli sama nie pali. Wiele osób korzystających z zabiegów kosmetycznych wybiera gabinety, w których pracujące osoby preferują zdrowy tryb życia.

Wnioski

Nie ulega wątpliwości fakt, że osoby pracujące jako kosmetyczki czy kosmetolodzy powinny prezentować zdrowy styl życia. Działania antyzdrowotne, w tym palenie tytoniu są w sprzeczności z postawą jaką powinny się wyróżniać i propagować wśród swoich klientów. Przeprowadzone badania wykazały, iż pracujące zawodowo kobiety mają świadomość negatywnego wpływu związków chemicznych zawartych w papierosach i w dymie papierosowym. W związku z tym, iż młodzież coraz częściej sięga po papierosy należy zwrócić uwagę na kształcenie przyszłych kosmetologów. Należy pomóc studentkom w uwolnieniu się od nałogu palenia. Stąd też potrzebne są akcje i programy prozdrowotne na uczelniach wyższych. Tym bardziej że większość studentek wyraża chęć zerwania z nałogiem palenia.

Piśmiennictwo

1. **Kleszczewska E.:** Wprowadzenie Programu Prozdrowotnego Profilaktyka 2006-2009 w Wyższej Szkole Kosmetologii i Ochrony Zdrowia w Białymstoku. *Przegl. Lek.* 2007, 64, 811.
2. **Kleszczewska E., Jaszczuk A.:** Analiza zjawiska palenia papierosów i przyczyn tego zjawiska wśród

studentów Wyższej Szkoły Kosmetologii i Ochrony Zdrowia w Białymstoku. *Przeg. Lek.* 2008, 65, 572.

3. **Kleszczewska E., Jaszczuk A.:** Badanie postaw prozdrowotnych i wiedzy dotyczącej palenia papierosów wśród młodych kobiet regionu północno-wschodniej Polski. *Przegl. Lek.* 2007, 64, 831.

4. **Kleszczewska E., Jaszczuk A., Szpakow A.:** Badanie wiedzy oraz postaw wobec nałogu palenia papierosów wśród studentów wybranych kierunków w Polsce i na Białorusi - *Przeg. Lek.* 2008, 65, 580.
5. **Zatoński W.:** Jak rzucić palenie. Centrum Onkologii Instytut im. M. Skłodowskiej - Curie, Warszawa 2006